

חוקרים מהאוניברסיטה העברית, המרכז הרפואי הדסה ומוסדות שונים בעולם, חושפים מגמת ירידה עולמית ומתמשכת בספירת הזרע, שמחמירה עם השנים. בשנת 2017, מחקר קודם של קבוצת החוקרים מצא ירידה של 50% בספירת הזרע של גברים מאירופה, צפון אמריקה ואוסטרליה, בין השנים 1973-2011. במחקר המשך שמתפרסם כעת, החוקרים עדכנו את מאגר הנתונים כך שהתאפשרה בדיקת המגמות גם עבור גברים מאפריקה, אמריקה הלטינית ואסיה – **כולל גברים בישראל. המחקר פורסם היום (ג') בכתב העת המדעי המוביל לענייני פוריות Human Reproduction Update.**

ספירת זרע אינה רק מדד חשוב ומרכזי לפוריות הגבר, אלא נתון העשוי להעיד גם על בריאותו - ספירת זרע נמוכה עשויה לנבא עלייה בסיכון לתחלואה ולתמותה בקרב גברים. מטרת המחקר, שהוביל פרופ' חגי לוין מביה"ס לבריאות הציבור של האוניברסיטה העברית והדסה, הייתה לזהות מגמות עדכניות בספירת הזרע בקרב גברים בכל העולם. המחקר סקר באופן שיטתי למעלה מ-10,000 פרסומים מדעיים שבחנו איכות זרע בין השנים 1973-2018, ולאחר סינון לפי הפרוטוקול נכללו במחקר נתונים מ-223 מחקרים מ-53 מדינות שונות. החוקרים בחנו את מגמות איכות הזרע בכל התקופה ובתקופה שלאחר שנת 2000, תוך התמקדות במחקרים בקרב אוכלוסייה כללית, שלא נבחרה על בסיס פוריות או אי-פוריות.

המחקר הראה כי קיימת ירידה של כ-50% בריכוז ובספירת הזרע הכוללת בקרב גברים בעולם משנת 1973 ועד 2018. בקרב האוכלוסייה הכללית בכלל העולם, נצפתה ירידה של 52% בריכוז הזרע וירידה של 62% בספירת הזרע הכוללת, לאורך כל תקופת המחקר. הירידה הכוללת ביותר נרשמה בקרב קבוצת הגברים ממדינות אירופה, צפון אמריקה ואוסטרליה, אך נרשמה ירידה גם בקרב גברים ממדינות אפריקה, אמריקה הלטינית ואסיה. בנוסף, השוואת הנתונים מלפני שנת 2000 ואחריה הראתה שמגמת הירידה בספירת הזרע מתחזקת לאורך השנים.

הסיבות לירידה באיכות הזרע לא נבדקו במחקר, אך במחקרים קודמים נמצא כי ספירות זרע נמוכות קשורות בנתונים סביבתיים ובאורח החיים המודרני. "כיוון שאנחנו רואים ירידה באיכות הזרע שהולכת ומחמירה עם השנים, קרוב לוודאי שלעולם המשתנה סביבנו יש השפעה על כך", אומר לוין. **החשודים העיקריים הם התחממות הגלובלית וזיהום אוויר, אבל גם חשיפה לחומרים כימיים ועישון טרם הלידה, וחשיפה לחומרי הדברה, עישון, לחץ נפשי ותזונה לקויה בחיים הבוגרים.**

"לאור החשיבות הרבה של ספירת הזרע לפוריות הגבר ובריאות האדם", ממשיך, **מחקר זה מהווה קריאת השכמה לחוקרים, לקובעי מדיניות, לרשויות הבריאות ולציבור ברחבי העולם ובישראל, שמחייבת התייחסות ונקיטת פעולות לתיקון המצב הקיים.** יש לחקור את הסיבות לירידה החדה והמתמשכת בספירת הזרע, על מנת שנוכל למנוע את המשך ההתדרדרות בשנים הבאות. יכול להיות שהגענו לעת בה נצטרך להציע אפשרות לשימור זרע איכותי בהקפאה בקרב גברים צעירים, על מנת להבטיח את הפוריות גם בעתיד – ממש כמו הקפאת ביציות."